

Ratkaisulauseet kuvaristikossa

Kolmiosaisessa minisarjassamme käsitellään tänään kuvaristikoiden ratkaisulauseita. Muistutellaanpa mieliimme ensin, mitä ne ovat: ratkaisulauseeksi kutsutaan vihjeen perusteella keksittävää ratkaisusanojen sarjaa. Jos ratkaisulause jakaantuu yhden tai useamman ratkaisusanan jälkeen ainakin kahdeksi eri ratkaisulauseeksi, sitä kutsutaan haarautuvaksi ratkaisulauseeksi. Jos taas ratkaisulauseella on yhden tai useamman ratkaisusanan jälkeen yksi yhteinen ratkaisusana toisen ratkaisulauseen kanssa, sitä kutsutaan yhtyväksi ratkaisulauseeksi. (Määritelmät Veikko Nurmisen ja Jouko Nyssösen kirjasesta Suomalainen sanaristikko, Muotoilu, sanoitus ja ongelmointi.)

Ratkaisulauseet muodostavat ristikon rungon. Niiden tehtävä on houkutella ratkoja tulkitsemaan pääkuvaa ja avaamaan laatijan aivoituksia siitä. Ratkaisulauseet lähtevät ristikon pääkuvasta tai pääkuvista. Laatijakursseilla opetamme ulottamaan ne ristikon oikeaan laitaan tai alalaitaan asti. Monet laatijat pyrkivät siihen, että ne risteytyvät ristikon oikeassa ala-

kulmassa.

Ratkaisulauseiden laatu vaihtelee suuresti sen mukaan, mihin vaikeusasteeseen laatija ja ristikon ulkoasusta vastaava ovat pyrkineet. Helppossa ristikossa ratkaisulause saattaa olla itsestään selvän tylsä tyyliin KOLME PIENTÄ KISSAA. Vaikeassa ristikossa ratkoja joutuu painiskelemaan ratkaisulauseen kanssa. Laatija on voinut panna siihen monimielisyyksiä, samalla kirjaimella alkavia tai pitkiä ratkaisusanoja. Moni ratkoja on sitä mieltä, että mitä enemmän ja mitä pidempisanaisia ratkaisulauseita ristikossa on, sen parempi. Laatijalta nämä vaativat paljon, samoin ratkaisulauseiden sijoitus lähelle toisiaan. Huumorin käyttö ratkaisulauseissa on taitolaji, mutta ratkonnan suolaa.

Ratkaisulauseessa joku sana voi kulkea myös väärinpäin. Sijoitin pääkuvan keran keskelle ristikkoa ja ratkaisulauseen kiertämään sitä, jolloin ensimmäinen sana luettiin kuvan vasemmalla puolella alhaalta ylös.

Pekka Harne
pekka.harne@ristikkoakatemia.fi

Lähetäkää ristikkoaiheisia kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen
kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/
ristikkoakatemia/